



Välitä, muista – ennakoi.  
**LIIKENNETURVA**

*Leena Pöysti*  
*Liikenneturva*  
*2012*

## Mielipiteitä ajonopeuksista 2012

Taustaa .....	1
Tämän tutkimuksen aineisto .....	2
Kaahaaminen .....	2
Nopeuteen liittyviä vaaratilanteita ja rikkomuksia .....	5
Suhtautuminen ylinopeuteen .....	6
Yhteenveto ja johtopäätelmät .....	9
Lähteet .....	10
Liitteet .....	11
1. Tarkemmat jakaumataulukot .....	11
Nopeuteen liittyviä vaaratilanteita ja rikkomuksia; ikä ja sukupuoli .....	11
Nopeuteen liittyviä asenteita; ikä ja sukupuoli .....	12
Oma kaahaaminen ja suhtautumistapa .....	13
2. Taulukot/kuvat aiemmista Liikenneturvan tutkimuksista, joihin tässä taustapaperissa on viitattu .....	14
Vuosi 2006. Lähde Liikenneturva, tiedon kerääjänä TNS Gallup Oy .....	14
Vuosi 2008. Lähde Liikenneturva, tiedon kerääjänä TNS Gallup Oy .....	15
Vuosi 2010. Liikenneturva ja NTR, tiedon kerääjänä TNS Gallup Oy .....	16
Vuosi 2011. Liikenneturva (aineistot 2002 ja 2009), tiedon kerääjänä TNS Gallup Oy .....	16

## Taustaa

Kaahaaminen ja kovaa ajaminen pelottaa kuljettajia ainakin silloin, kun muut kuljettajat ajavat kovaa. Liikenneturvan vuonna 2006 tekemässä kyselyssä lähes puolet (45%) vastaajista kertoi pelkäävänsä hurjastelijoita, kun valmiiksi annetuista vaihtoehdoista kysyttiin pelon aiheita liikenteessä. Autoilijoista 10 prosenttia piti ylinopeudella ajamista kaikkein vaarallisimpana tekijänä liikenteessä (Liikenneturva 2006).

Vuonna 2010 tehdyissä haastatteluissa suomalaisista 81 prosenttia piti liian suurta nopeutta neljän tärkeimmän syyn joukossa kuolemaan johtaneisiin onnettomuuksiin. Ainoastaan päihteen saivat enemmän mainintoja (NTR 2010). Myös tutkijalautakuntien mukaan nopeus on yksi merkittävimmistä onnettomuusriskiin ja onnettomuuksien seurauksiin vaikuttavista tekijöistä. Ylinopeus tai väärä tilannenopeus on noin joka toisen kuolonkolarin taustalla. On arvioitu, että jos liikennevirran keskinopeus laskee yhden prosentin, loukkaantumiseen johtavat onnettomuudet vähenevät kaksi prosenttia, vakavaan loukkaantumiseen johtavat onnettomuudet kolme prosenttia ja kuolemaan johtavat onnettomuudet neljä prosenttia (Räty 2011 Nilsson 2004).

Liikenneturva on selvittänyt kuljettajien suhtautumista ylinopeudella ajamiseen viime vuosina usean tutkimuksen yhteydessä (ks. esim. Pöysti 2008, Luukkanen & Rajalin 2003). Tutkimuksissa noin joka toinen kuljettaja sanoo ajavansa ylinopeutta siksi, että hyvillä teillä ja hyvällä autolla tulee huomaamatta ajaneeksi kovaa. Vuonna 2008 noin joka kolmas ylinopeutta ajava kuljettaja perusteli ylinopeutta sillä, että, on turvallisempaa mennä muiden mukana kuin noudattaa nopeusrajoitusta, joka viides koki muiden jopa pakottavan ajamaan kovaa tai ei halunnut olla muiden esteenä (ks. Liite 2). Ajonopeuden valintaan maantiellä vaikuttivat kuljettajien mielestä tavallisimmin huono näkyvyys (97%) ja liukas tienpinta (96%) sekä tien nopeusrajoitus (94%). Hirvivaara vaikuttaa noin kahdeksaan kuljettajaan kymmenestä, väsymys yhtä moneen. Taajamassa nopeusvalintaan vaikuttavat merkittävästi näiden lisäksi muun liikenteen vilkkaus ja kevyt liikenne, eli jalankulkijat ja pyöräilijät (Pöysti 2008).

Ylinopeutta ei paheksuta samassa määrin kuin joitain muita liikenneriikkomuksia. Liikenneturvan vuosina 2002 ja 2009 teettämissä haastatteluissa (ks. Rajalin & Pöysti 2011) alle 15 km/h ylitystä piti erittäin vakavana liikenneriikkomuksena ainoastaan viisi kuljettajaa sadasta (2002: 6%, 2009: 5%). Yli kolmannes piti yli 15 km/h ylinopeutta erittäin vakavana liikenneriikkomuksena, mutta ero esim. rattijuopumukseen (yli yhdeksän kymmenestä vastaajasta) oli ilmeinen.

Ylinopeudella ajaminen on hyvin yleistä. Liikenneviraston LAM-mittausten mukaan vuonna 2010 pääteiden autoista 45 % ajoi ylinopeutta joko tiellä olevan rajoitusmerkin tai ajoneuvokohtaisen nopeusrajoituksen suhteen. Huomattavaa ylinopeutta (vähintään 10 km/h yli tiekohtaisen nopeusrajoituksen) ajoi nopeusrajoituksesta riippumatta noin 10 % kaikista autoista (YLönen 2011).

Syksyllä 2009 poliisi yhdenmukaisti ja kiristi puuttumiskynnystä ylinopeuksiin. Tutkimuksessa (Malmivuo 2011) selvitettiin muutoksen vaikutusta poliisin ja liikenteen käyttäytymiseen ja todettiin se melko onnistuneeksi. Selvityksessä verrattiin kesän 2010 keskinopeuksia edellisen kesän keskinopeuksiin yhteensä 76 eri LAM-pisteessä ja havaittiin liikenteen keskinopeuksien laskeneen keskimäärin noin 0,3 km/h. Pidemmällä tieosuuksilla keskimääräiset matkanopeudet laskivat jopa 1,6 km/h. Selvityksen mukaan puuttumiskynnysmuutos on laskenut keskinopeuksia uskottavimmin 0,3–0,5 km/h. Muutos ei vähentänyt aivan pienimpiä ylinopeuksia (alle 5 km/h), mutta suuremmat ylinopeudet vähenivät selvästi. Esimerkiksi henkilö- ja pakettiautojen yli 10 km/h ylinopeudet vähenivät 80 km/h teillä kesäaikana 18,7 prosentista 17 prosenttiin. Nopeuden ja liikenneturvallisuuden yhteyttä tutkivien mallien mukaan havaittu keskinopeuden lasku vähentää maanteiden liikennekuolemia noin 1,5 % ja henkilövahinko-onnettomuuksia noin 1,0 % (Malmivuo 2011).

## Tämän tutkimuksen aineisto

Vuoden 2012 tutkimusta varten, haastateltiin Gallup –kanavalla vuoden 2011 lopussa 1426 kansalaista iältään 15 – 86 -vuotta. Iän keskiarvo oli 50 vuotta. Autoilevia vastaajia oli kaikkiaan 1162 (80%). Autoa ajavista vastaajista naisia oli 43 prosenttia ja autoa ajavien vastaajien keski-ikä oli 57 vuotta.

Taulukko 1 Ajaako autoa

Ajatko autoa säännöllisesti tai joskus?	Sukupuoli		
	Yhteensä	Nainen	Mies
N	1426	712	714
Kyllä	80%	74%	87%
En	11%	16%	7%
On ajokortti, ei aja	8%	11%	6%

Taulukko 2 Vastaajien taustatiedot

Taustatiedot	Sukupuoli			IKÄ				
	Yhteensä	Nainen	Mies	15-24	25-34	35-49	50-64	65+
Nainen	50%	100%	-	49%	49%	49%	51%	52%
Mies	50%	-	100%	51%	51%	51%	49%	48%
IKÄ								
15-24	15%	14%	15%	100%	-	-	-	-
25-34	16%	16%	17%	-	100%	-	-	-
35-49	27%	26%	27%	-	-	100%	-	-
50-64	27%	28%	26%	-	-	-	100%	-
65+	13%	14%	13%	-	-	-	-	100%
ASUINPAIKKA								
PKS/ TRE/ TKU	28%	26%	30%	25%	32%	29%	25%	31%
Muu kaup.	47%	48%	45%	51%	47%	46%	48%	42%
Maaseutu	25%	25%	24%	24%	22%	25%	26%	27%

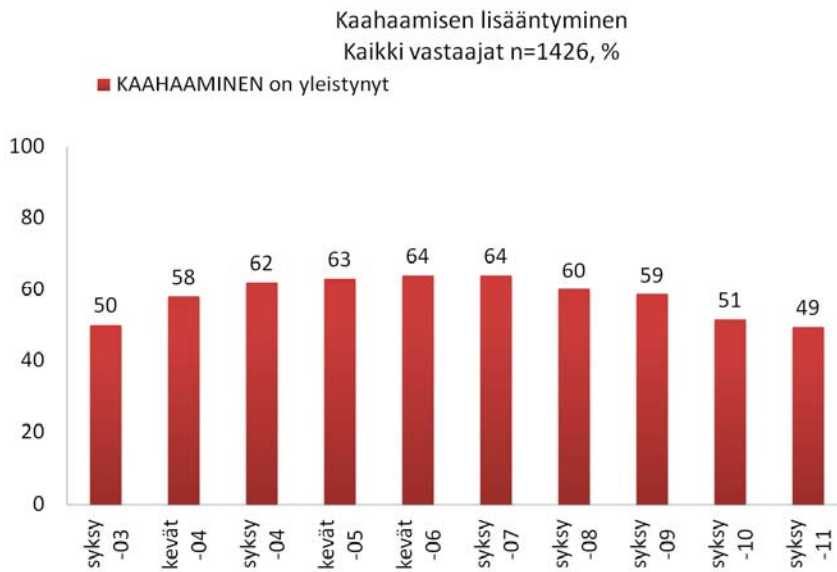
## Kaahaaminen

Haastatelluista joka toinen oli sitä mieltä että kaahaaminen liikenteessä on lisääntynyt viime aikoina. Noin joka kolmas vastaaja taas oli sitä mieltä, että kaahaaminen ei ole yleistynyt. Varsinkin naiset ja iäkkäät kokevat kaahaamisen olevan aiempaa yleisempää.

Taulukko 3 Onko kaahaaminen lisääntynyt viime aikoina

Onko kaahaaminen lisääntynyt viime aikoina	N=1426	Sukupuoli			IKÄ				
		Yhteensä	Nainen	Mies	15-24	25-34	35-49	50-64	65+
Kyllä	49%	52%	46%	38%	37%	48%	57%	62%	
Ei	37%	31%	43%	46%	45%	40%	31%	23%	
En osaa sanoa	14%	17%	11%	15%	17%	11%	11%	15%	

Kysymys on osa Liikenneturvan vuosittaista Liikenteen ilmapiiri-tutkimusta. Vertailutietoa on vuodesta 2003 lähtien. Vaikka puolet vastaajista koki kaahaamisen olevan aiempaa yleisempää, sen koettiin yleistyneen harvemmin kuin muina tutkimusvuosina. Osuus on suurimmillaan vuonna 2007 ollut 64 %.



Kuva 1<sup>1</sup> Kokemus kaahaamisen yleistymisestä 2003-2011

Kysyttäessä omasta toiminnasta liikenteessä, yli puolet autoilijoista sanoo, että ei itse lainkaan kaahaa. Noin neljä kymmenestä kertoo itse kaahanneensa ainakin kerran vuoden aikana. Päivittäin tai ainakin kerran viikossa kaahaa joka 14. autoilija (7%). Itseilmoitettu kaahaaminen väheni mutta kaahaamisen yleistymisen kokeminen lisääntyi iän mukana. Nuoret kertoivat useammin kaahanneensa ja olivat harvemmin sitä mieltä että kaahaaminen on lisääntynyt kuin vanhemmat vastaajat. Nuorista (18-24 vuotiaista) kuljettajista joka viides (19%) kertoo kaahaavansa noin kerran viikossa tai useammin, yli 35 vuotiaista osuus on alle joka kymmenes. Miehet kertovat hieman useammin kaahaavansa kuin naiset.

Taulukko 4 Miten usein on itse kaahannut / ikä ja sukupuoli

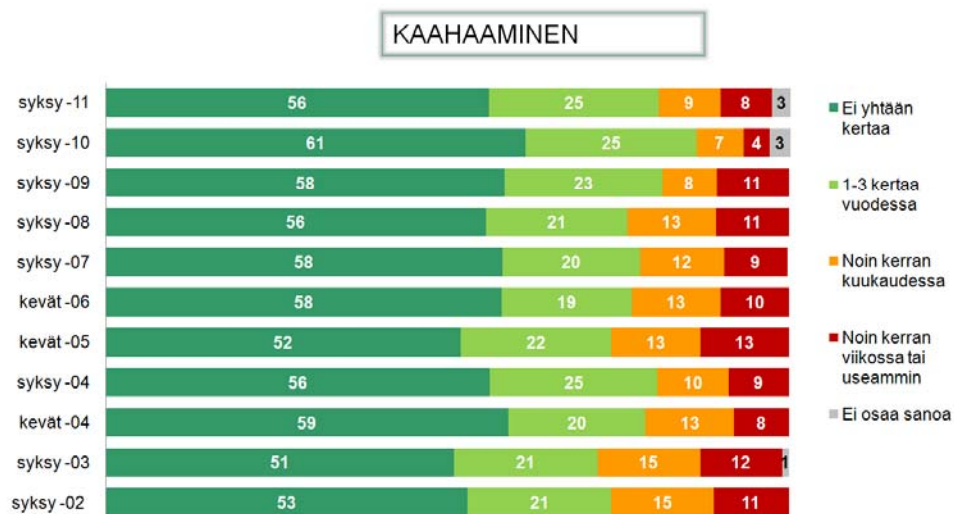
Kuinka usein itse kaahannut	Autoilijat, N=1162	Sukupuoli		IKÄ				
		Nainen	Mies	18-24	25-34	35-49	50-64	65+
En yhtään/juuri yhtään kertaa	56%	60%	53%	42%	47%	51%	68%	71%
1-3 kertaa vuodessa	25%	23%	26%	26%	27%	29%	20%	20%
Noin kerran kuukaudessa	9%	8%	10%	9%	12%	12%	6%	4%
Noin kerran viikossa	5%	5%	5%	12%	9%	5%	2%	-
Päivittäin	2%	1%	4%	7%	3%	2%	1%	-
En osaa sanoa	3%	3%	2%	2%	2%	2%	3%	4%

Vaikka kaahaamisen yleistymistä koettiin vähemmän kuin aiempina vuosina, ei kuljettajien itseilmoitettu kaahaaminen ollut vähentynyt. Niiden vastaajien osuus, jotka sanovat että eivät itse lainkaan ole kaahanneet, on enimmillään ollut 61% (vuosi 2010) ja vähimmillään 51% (vuosi 2003). Niiden vastaajien osuus, jotka eivät lainkaan ole kaahanneet, on alle kolmen kyselyn keskiarvon.

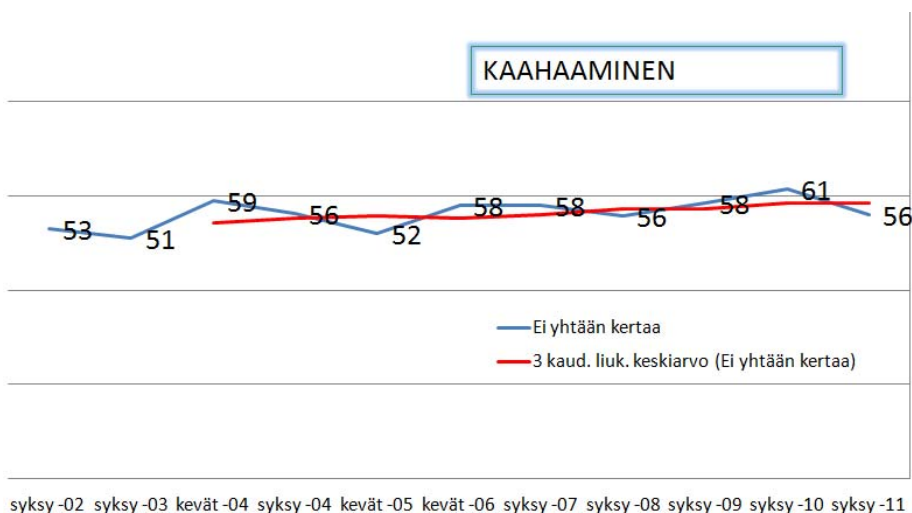
<sup>1</sup> Osassa vuosia haastateltu ainoastaan autoilijoita. Autoa ajamattomien vastaajien osuus on kuitenkin niin pieni, ettei se juurikaan vaikuta kokonaistulokseen.

## Miten usein on itse tullut käyttäytyneeksi liikenteessä seuraavalla tavalla?

Kaikki autoilevat vastaajat n=1162, %



Kuva 2 Miten usein on itse kaahannut

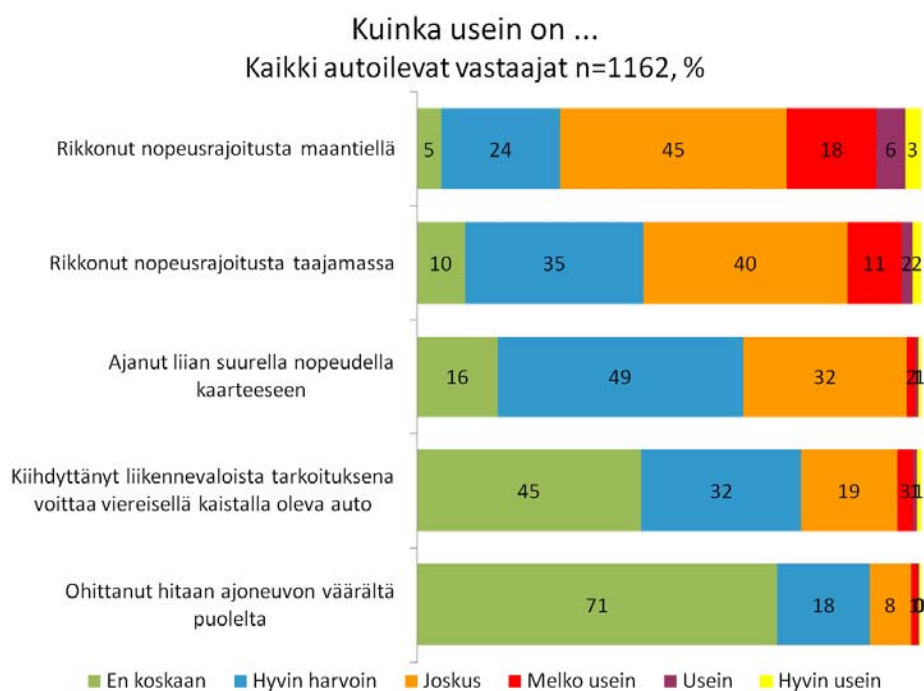


Kuva 3 Ei yhtään kertaa kaahanneet, vuodet 2002-2011 ja kolmen kauden liukuva keskiarvo

## Nopeuteen liittyviä vaaratilanteita ja rikkomuksia

Lähes kaikki autoilijat kertoivat rikkoneensa nopeusrajoitusta niin taajamassa kuin maanteilläkin. Ylinopeudella ajaminen oli yleisempää maanteillä; 95% haastatelluista kertoi ainakin joskus ylittäneensä siellä nopeusrajoituksen ja joka neljäs vähintäänkin ”melko usein”. Taajamissa vähintään ”melko usein” ylinopeudella ajoi noin joka kuudes vastaaja.

Yli kahdeksan autoilijaa kymmenestä oli huomannut ainakin joskus ajaneensa liian kovaa kaarteeseen. Noin joka toinen autoilija kertoi kiihdyttäneensä liikennevaloista tarkoituksenaan voittaa viereisellä kaistalla oleva auto. Suurin osa (71%) autoilijoista kertoo, että ei ole kertaakaan ohittanut hitaampaa ajoneuvoa väärältä puolelta. Väärältä puolelta oli ohittanut ainakin joskus reilu neljännes vastaajista. Miehistä väärältä puolelta oli ohittanut yli kolmannes vastaajista (ks. myös Liite 1).

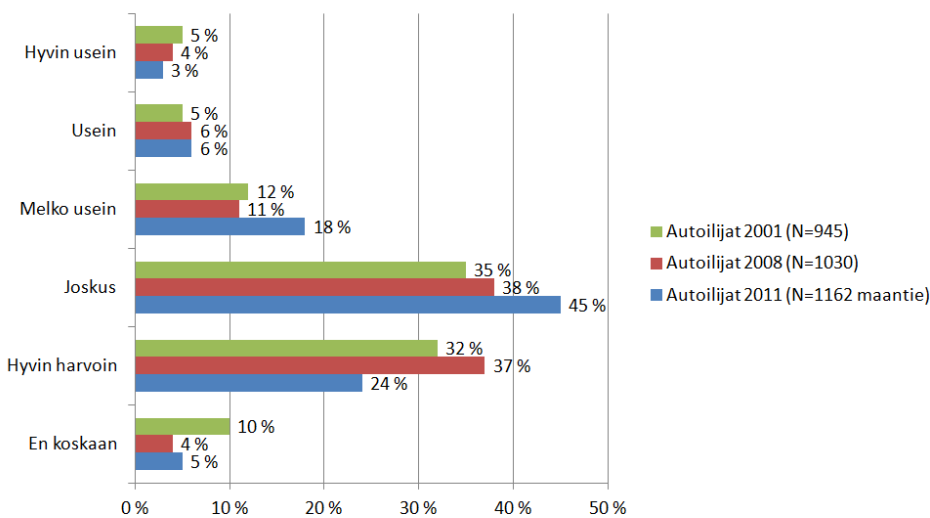


Kuva 4 Ylinopeuteen liittyviin rikkomuksiin syyllistyminen

Tulosta nopeusrajoituksen ylittämisen yleisyydestä tukee keväällä 2008 tehty kysely (ks. Pöysti 2008), jossa suomalaisista kuljettajista 4 prosenttia kertoi, ettei koskaan ylitä nopeusrajoituksia. Voidaan siis sanoa, että suomalaisista kuljettajista ainoastaan noin 5 prosenttia ei oman ilmoituksensa mukaan aja lainkaan ylinopeudella. Osuus on puolittunut vuodesta 2001, jolloin 10 prosenttia kuljettajista sanoi, ettei koskaan ylitä nopeusrajoitusta (Luukkanen & Rajalin 2003).

Aiempiin vuosiin verrattuna ylinopeudella ajaminen on muutoinkin lisääntynyt. Kasvua on ”melko usein” ja ”joskus” ylinopeutta ajavien määrässä ja laskua ”hyvin harvoin” ylinopeutta ajavien osuudessa. Kun aiemmin noin kolmannes kuljettajista on kertonut ajavansa ”hyvin harvoin” ylinopeutta, oli osuus nyt neljännes. ”Melko usein” ylinopeutta ajavien määrä oli lähes kaksinkertaistunut (11% vs. 18%).

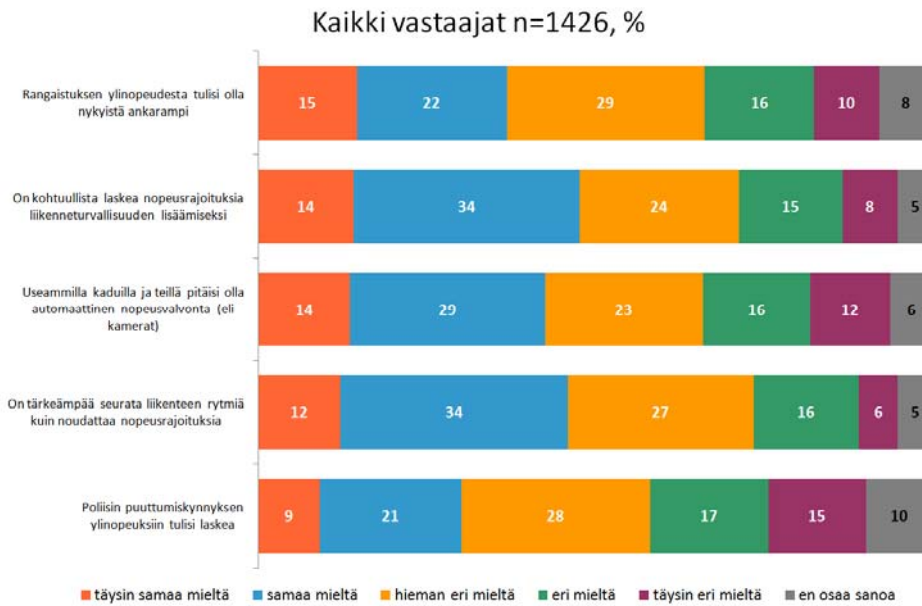
Kuinka usein ylittää nopeusrajoituksia, vuodet 2001, 2008 ja 2011



Kuva 5 Nopeusrajoitusten ylittämisen useus (Lähde myös aikaisempiin vuosiin Liikenneturva)

## Suhtautuminen ylinopeuteen

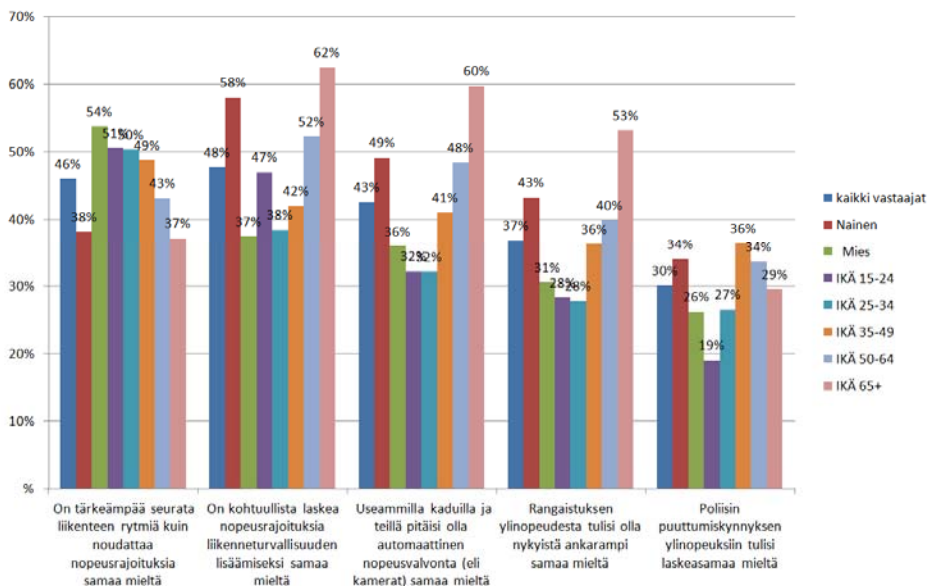
Vaikka lähes jokainen kuljettaja ajoi ainakin joskus ylinopeutta, noin joka toinen vastaaja (48%) koki kohtuulliseksi laskea nopeusrajoituksia liikenneturvallisuuden lisäämiseksi ja neljä kymmenestä kannatti kameravalvonnan lisäämistä ja ylinopeudesta saatavan rangaistuksen koventamista. Joka kolmas oli sitä mieltä että poliisin puuttumiskynnyksen ylinopeuteen tulisi (yhä) laskea.



Kuva 6 Suhtautuminen nopeusrajoituksiin

Miehet ja nuoret vastaajat olivat naisia ja iäkkäämpiä useammin sitä mieltä, että liikenteen rytmin noudattaminen on tärkeämpää kuin nopeusrajoitukset. Naiset ja iäkkäät taas kannattivat useammin nopeusrajoitusten alentamista ja automaattivalvonnan lisäämistä sekä rangaistusten koventamista. Varsinkin nuoret vastaajat vastustivat poliisin puuttumisrajan laskua.

Toimenpiteiden kannattajat 2011 iän ja sukupuolen mukaan  
Kaikki vastaajat n=1426, %

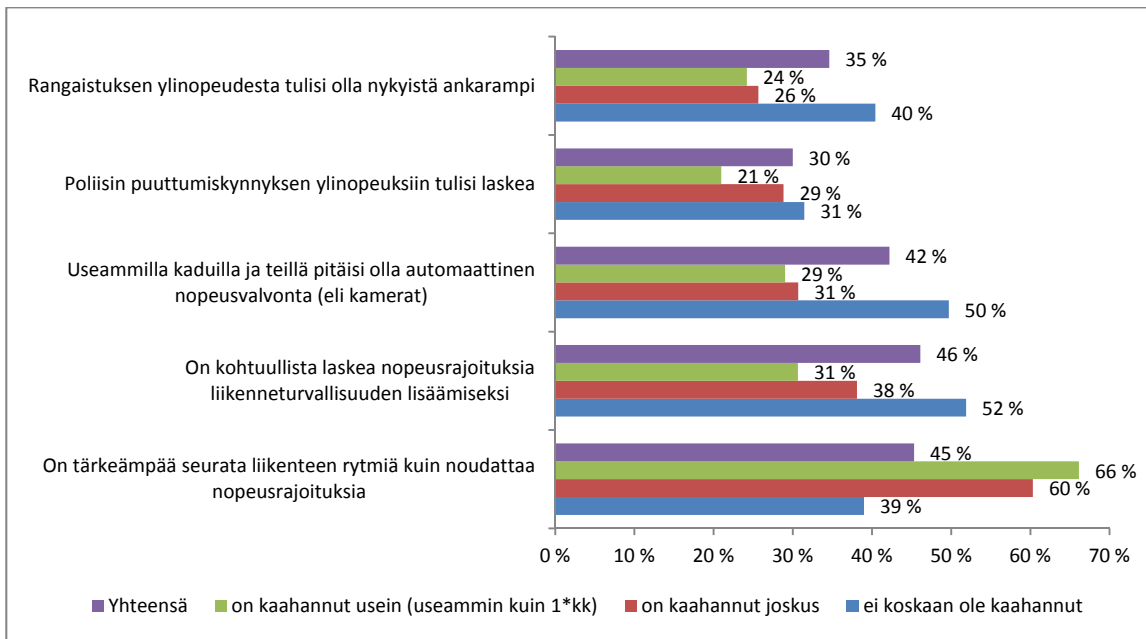


Kuva 7 Suhtautuminen iän ja sukupuolen mukaan

Se, miten usein vastaaja itse kertoi kaahaanneensa, vaikutti suhtautumistapaan. Ne autoa ajavat vastaajat, jotka kertoivat kaahaanneensa usein (useammin kuin kerran kuukaudessa) olivat muita harvemmin sitä mieltä että ylinopeusrangaistuksia tulisi koventaa, puuttumiskynnyksen laskea, automaattivalvontaa lisätä ja että olisi kohtuullista laskea nopeusrajoituksia liikenneturvallisuuden lisäämiseksi. Muita useammin he



olivat sitä mieltä, että liikenteen rytmi on tärkeämpi kuin nopeusrajoitukset. Niistä autoilijoista, jotka sanoivat että eivät itse ole kertaakaan kaahanneet, joka toinen kannatti kameravalvonnan lisäämistä.



Kuva 8 Onko itse kaahannut/suhtautuminen. Autoa ajavat vastaajat, N=1162

Liikenneturvan vuonna 2007 tekemässä kyselyssä autoilijoista 56 prosenttia kannatti automaattisen kameravalvonnan lisäämistä ja 53 prosenttia ylinopeusrangaistusten tiukentamista. Automaattivalvonnan kannatus oli siten laskenut, sillä 2011 aineistossa autoilijoista kannattajia oli 42 prosenttia. Samoin on laskenut rangaistusten tiukentamisen kannattaminen. Kun vuonna 2007 noin puolet autoilijoista halusi kovempia rangaistuksia ylinopeuksista, osuus vuonna 2011 oli noin kolmannes.

Taulukko 5 Kameravalvonnan kannatus 2007 ja 2011

Yhä useammilla teillä pitäisi olla automaattivalvontaa	prosenttia 2007 autoilijat	prosenttia 2011 kaikki vastaajat	prosenttia 2011 autoilijat
- täysin samaa mieltä	17 %	14%	12 %
- samaa mieltä	39 %	29%	30 %
- hieman eri mieltä	22 %	23%	25 %
- eri mieltä	11 %	16%	16 %
- täysin eri mieltä	7 %	12%	12 %
- ei osaa sanoa	5 %	6%	4 %

Taulukko 6 Rangaistuksen tiukentamisen kannatus 2007 ja 2011

Rangaistuksen ylinopeudesta tulisi olla ankarampi	prosenttia 2007 autoilijat	prosenttia 2011 kaikki vastaajat	prosenttia 2011 autoilijat
- täysin samaa mieltä	22 %	15 %	13%
- samaa mieltä	31 %	22 %	21%
- hieman eri mieltä	26 %	29 %	31%
- eri mieltä	10 %	16 %	18%
- täysin eri mieltä	7 %	10 %	11%
- ei osaa sanoa	5 %	8 %	6%

## Yhteenveto ja johtopäätelmät

Vaikka pieneen ylinopeuteen suhtaudutaan lievemmin kuin muihin rikkomuksiin ja lähes kaikki kuljettajat kertovat ylittävänsä ainakin joskus nopeusrajoituksia on ylinopeudella ajaminen ja kaahaaminen pelkoa ja huolta aiheuttava tekijä liikenteessä. Liikenneturva onkin selvittänyt kuljettajien suhtautumista ylinopeudella ajamiseen usean tutkimuksen yhteydessä.

Vuoden 2012 tutkimusta varten haastateltiin TNS Gallup Oy:n Internet-pohjaisella Gallup –kanavalla vuoden 2011 joulukuun lopussa 1426 kansalaista.

Aiempiin vuosiin verrattuna ylinopeudella ajaminen on lisääntynyt. Kuljettajista noin 5 prosenttia ei oman kertomansa mukaan aja lainkaan ylinopeutta. Kasvua on ”melko usein” ja ”joskus” ylinopeutta ajavien määrässä ja laskua ”hyvin harvoin” ylinopeutta ajavien osuudessa Ylinopeudella ajaminen oli yleisempää maanteillä; 95% haastatelluista kertoi ainakin joskus ylittäneensä siellä nopeusrajoituksen ja joka neljäs vähintäänkin ”melko usein”. Taajamissa vähintään ”melko usein” ylinopeudella ajoi noin joka kuudes vastaaja. Yli kahdeksan kymmenestä autoilijasta kertoi ajaneensa ainakin joskus liian suurella nopeudella kaarteeseen. Noin joka toinen autoilija kertoi kiihdyttäneensä liikennevaloista tarkoituksenaan voittaa viereisellä kaistalla oleva auto. Väärältä puolelta oli ohittanut ainakin joskus reilu neljännes vastaajista.

Ylinopeudella ajamista ei pidetä kaahaamisena, ainakaan omalla kohdalla. Vaikka lähes kaikki kuljettajat kertovat ylittävänsä nopeusrajoituksia, selvästi harvemmat sanovat kaahaavansa. Haastatelluista joka toinen oli sitä mieltä että kaahaaminen liikenteessä on lisääntynyt viime aikoina. Noin neljä kymmenestä kertoo itse kaahanneensa ainakin kerran vuoden aikana. Päivittäin tai ainakin kerran viikossa kaahaa joka 14. autoilija (7%). Nuoret kertoivat useammin kaahanneensa ja olivat harvemmin sitä mieltä että kaahaaminen on lisääntynyt kuin vanhemmat vastaajat. Nuorista kuljettajista joka viides kertoo kaahaavansa noin kerran viikossa tai useammin.

Vaikka lähes jokainen kuljettaja ajoi ainakin joskus ylinopeutta, noin joka toinen vastaaja koki kohtuulliseksi laskea nopeusrajoituksia liikenneturvallisuuden lisäämiseksi ja neljä kymmenestä kannatti kameravalvonnan lisäämistä ja ylinopeudesta saatavan rangaistuksen koventamista. Joka kolmas oli sitä mieltä että poliisin puuttumiskynnyksen ylinopeuteen tulisi (yhä) laskea. Ne vastaajat, jotka kertoivat itse kaahaavansa usein liikenteessä, olivat muita useammin toimenpiteitä vastaan.

Miehet ja nuoret vastaajat olivat naisia ja iäkkäämpiä useammin sitä mieltä, että liikenteen rytmin noudattaminen on tärkeämpää kuin nopeusrajoitukset. Naiset ja iäkkäät taas kannattivat useammin nopeusrajoitusten alentamista ja automaattivalvonnan lisäämistä sekä rangaistusten koventamista. Varsinkin nuoret vastaajat vastustivat poliisin puuttumisrajan laskua.

Automaattivalvonnan lisäämisen ja rangaistusten koventamisen kannatus on laskenut vuoteen 2007 verrattuna. Kun vuonna 2007 noin puolet autoilijoista halusi kovempia rangaistuksia ylinopeuksista, osuus vuonna 2011 oli noin kolmannes. Vuonna 2007 autoilijoista useampi kuin joka toinen halusi teille lisää kameravalvontaa, vuonna 2011 osuus oli neljä kymmenestä.

## Lähteet

Liikenneturva 2006: Kuljettajien pelot. Erillisselvitys.

Malmivuo, M. 2011. Nopeusvalvonnan puuttumisrajan muutos ja sen vaikutukset. Liikenneturvallisuuden pitkän aikavälin tutkimus- ja kehittämisohjelma LINTU-julkaisuja 4/2011. <http://www.lintu.info/PUUTTUVA.pdf>

Nilsson, G. 2004. Traffic safety dimensions and the Power Model to describe the effect of speed on safety. Lund Institute of Technology.  
<http://www.velocidade.prp.pt/Sites/velocidade/CentroDocumentacao/InvestigacaoEstudos/74%20-%20G%C3%B6ran%20Nilsson,%202004,%20Traffic%20Speed%20Dimensions,%20Effect%20of%20Speed%20on%20Safety.pdf>

NTR 2010. Nordiska invånares syn på trafiksäkerhet. Resultat från en enkätundersökning genomförd av Nordiska Trafiksäkerhetsrådet våren 2010 i Danmark, Finland, Färöarna, Norge och Sverige.  
<http://www.liikenneturva.fi/www/fi/tutkimus/erillisselvitykset/liitetiedostot/SlutrapportNTRsvensk.pdf>

Pöysti, L; Rajalin, S. 2008. Tutkimustuloksia kuljettajien suhtautumisesta ylinopeudella ajamiseen, 2008 (pdf)-Liikenneturvan erillisselvityksiä.  
[http://www.liikenneturva.fi/www/fi/tutkimus/erillisselvitykset/liitetiedostot/Nopeustutkimus\\_2008.pdf](http://www.liikenneturva.fi/www/fi/tutkimus/erillisselvitykset/liitetiedostot/Nopeustutkimus_2008.pdf)

Räty, E. Ajonopeudet ja onnettomuudet. Liikennevakuutuskeskus. (ppt. esitys 28.9.2011)

Tutkimustuloksia kuljettajien suhtautumisesta ylinopeudella ajamiseen, 2008 (pdf).

Ylönen, J-L. 2011.: Autojen nopeudet vuonna 2010. Liikennevirasto, liikenne- ja väylätieto-osasto. Helsinki 2011. Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 36/2011.

# Liitteet

## 1. Tarkemmat jakaumataulukot

### Nopeuteen liittyviä vaaratilanteita ja rikkomuksia; ikä ja sukupuoli

		Sukupuoli		IKÄ				
		Nainen	Mies	18-24	25-34	35-49	50-64	65+
<u>Ajanut liian suurella nopeudella kaarteeseen</u>	Autoilijat, N=1162							
En koskaan	16%	17%	15%	22%	18%	13%	14%	19%
Hyvin harvoin	49%	49%	49%	31%	44%	51%	55%	55%
Joskus	32%	33%	32%	42%	35%	32%	29%	25%
Melko usein	2%	2%	2%	2%	2%	2%	1%	1%
Usein	1%	-	1%	2%	1%	1%	-	-
Hyvin usein	1%	-	1%	2%	-	1%	-	-
<u>Ohittanut hitaan ajoneuvon väärältä puolelta</u>	Autoilijat, N=1162							
En koskaan	71%	81%	64%	69%	65%	67%	75%	85%
Hyvin harvoin	18%	13%	23%	22%	23%	20%	16%	11%
Joskus	8%	6%	10%	5%	10%	10%	9%	2%
Melko usein	1%	-	2%	2%	1%	2%	1%	2%
Usein	-	-	-	-	-	1%	-	-
Hyvin usein	-	-	1%	2%	-	-	-	-
<u>Rikkinut nopeusrajoitusta maantiellä</u>	Autoilijat, N=1162							
En koskaan	5%	6%	4%	12%	2%	4%	5%	4%
Hyvin harvoin	24%	25%	22%	11%	16%	21%	31%	39%
Joskus	45%	45%	45%	41%	43%	48%	46%	44%
Melko usein	18%	18%	17%	19%	25%	20%	14%	11%
Usein	6%	5%	6%	8%	11%	5%	4%	2%
Hyvin usein	3%	1%	5%	9%	3%	3%	1%	-
<u>Rikkinut nopeusrajoitusta taajamassa</u>	Autoilijat, N=1162							
En koskaan	10%	13%	7%	17%	4%	6%	10%	19%
Hyvin harvoin	35%	34%	36%	26%	30%	36%	42%	37%
Joskus	40%	38%	42%	39%	45%	42%	39%	37%
Melko usein	11%	11%	11%	13%	17%	13%	7%	5%
Usein	2%	2%	2%	2%	3%	2%	2%	2%
Hyvin usein	2%	1%	2%	4%	2%	2%	1%	%
<u>Kiihdyttänyt liikennevaloista tarkoituksena voittaa viereisellä kaistalla oleva auto</u>	Autoilijat, N=1162							
En koskaan	45%	81%	64%	69%	65%	67%	75%	85%
Hyvin harvoin	32%	13%	23%	22%	23%	20%	16%	11%
Joskus	19%	6%	10%	5%	10%	10%	9%	2%
Melko usein	3%	%	2%	2%	1%	2%	1%	2%
Usein	1%	-	-	-	-	1%	-	-
Hyvin usein	1%	-	1%	2%	%	%	-	-

Nopeuteen liittyviä asenteita; ikä ja sukupuoli

		Sukupuoli		IKÄ				
	N=1426	Nainen	Mies	15-24	25-34	35-49	50-64	65+
<b>Seuraavaksi esitetään muutamia väittämiä liikenteestä. Valitse mielestäsi sopivin vastausvaihtoehto.</b>								
<u>On tärkeämpää seurata liikenteen rytmiä kuin noudattaa nopeusrajoituksia</u>								
täysin samaa mieltä	12%	9%	15%	15%	13%	15%	10%	8%
samaa mieltä	34%	29%	38%	36%	38%	33%	33%	29%
hieman eri mieltä	27%	32%	23%	22%	31%	28%	27%	32%
eri mieltä	16%	17%	14%	15%	12%	14%	19%	15%
täysin eri mieltä	6%	7%	5%	7%	2%	5%	7%	7%
en osaa sanoa	5%	6%	4%	6%	4%	4%	4%	9%
<u>On kohtuullista laskea nopeusrajoituksia liikenneturvallisuuden lisäämiseksi</u>								
täysin samaa mieltä	14%	18%	10%	15%	10%	11%	15%	21%
samaa mieltä	34%	40%	27%	32%	29%	31%	37%	41%
hieman eri mieltä	24%	22%	25%	22%	24%	27%	22%	20%
eri mieltä	15%	10%	20%	15%	22%	17%	13%	8%
täysin eri mieltä	8%	4%	13%	10%	8%	10%	8%	3%
en osaa sanoa	5%	6%	5%	7%	7%	4%	4%	6%
<u>Useammilla kaduilla ja teillä pitäisi olla automaattinen nopeusvalvonta (eli kamerat)</u>								
täysin samaa mieltä	14%	17%	10%	12%	8%	13%	16%	17%
samaa mieltä	29%	32%	26%	20%	24%	28%	32%	42%
hieman eri mieltä	23%	23%	23%	21%	31%	23%	24%	20%
eri mieltä	16%	14%	18%	21%	17%	16%	14%	9%
täysin eri mieltä	12%	5%	18%	18%	14%	15%	8%	4%
en osaa sanoa	6%	8%	5%	8%	7%	5%	5%	8%
<u>Rangaistuksen ylinopeudesta tulisi olla nykyistä ankarampi</u>								
täysin samaa mieltä	15%	17%	12%	12%	10%	17%	15%	18%
samaa mieltä	22%	26%	18%	16%	17%	20%	25%	35%
hieman eri mieltä	29%	29%	30%	30%	32%	29%	29%	26%
eri mieltä	16%	14%	19%	18%	23%	17%	14%	10%
täysin eri mieltä	10%	5%	14%	12%	8%	12%	10%	5%
en osaa sanoa	8%	9%	7%	12%	9%	6%	7%	7%
<u>Poliisin puuttumiskynnyksen ylinopeuksiin tulisi laskea</u>								
täysin samaa mieltä	9%	10%	8%	10%	7%	11%	9%	8%
samaa mieltä	21%	24%	18%	9%	19%	26%	25%	22%
hieman eri mieltä	28%	28%	28%	32%	33%	26%	24%	28%
eri mieltä	17%	15%	20%	17%	21%	15%	19%	19%
täysin eri mieltä	15%	11%	18%	16%	11%	15%	15%	14%
en osaa sanoa	10%	12%	8%	17%	9%	7%	8%	10%

Oma kaahaaminen ja suhtautumistapa

		On tärkeämpää seurata liikenteen rytmää kuin noudattaa nopeusrajoituksia					
		täysin samaa mieltä	samaa mieltä	hieman eri mieltä	eri mieltä	täysin eri mieltä	en osaa sanoa
p.000							
Kuinka usein on kaahannut	ei koskaan ole kaahannut	10 %	29 %	31 %	21 %	7 %	3 %
	on kaahannut joskus	12 %	48 %	28 %	8 %	2 %	1 %
	on kaahannut usein (useammin kuin 1*kk)	32 %	34 %	19 %	5 %	3 %	6 %
Yhteensä		12 %	36 %	30 %	16 %	5 %	2 %

		On kohtuullista laskea nopeusrajoituksia					
		täysin samaa mieltä	samaa mieltä	hieman eri mieltä	eri mieltä	täysin eri mieltä	en osaa sanoa
p.000							
Kuinka usein on kaahannut	ei koskaan ole kaahannut	16 %	36 %	23 %	14 %	8 %	3 %
	on kaahannut joskus	7 %	31 %	27 %	23 %	11 %	1 %
	on kaahannut usein (useammin kuin 1*kk)	8 %	23 %	27 %	15 %	24 %	3 %
Yhteensä		12 %	34 %	25 %	17 %	10 %	3 %

		Useammilla kaduilla ja teillä pitäisi olla automaattinen					
		täysin samaa mieltä	samaa mieltä	hieman eri mieltä	eri mieltä	täysin eri mieltä	en osaa sanoa
p.000							
Kuinka usein on kaahannut	ei koskaan ole kaahannut	14 %	36 %	23 %	14 %	9 %	3 %
	on kaahannut joskus	9 %	22 %	30 %	20 %	16 %	2 %
	on kaahannut usein (useammin kuin 1*kk)	8 %	21 %	21 %	15 %	31 %	5 %
Yhteensä		12 %	30 %	26 %	16 %	13 %	3 %

		Poliisin puuttumiskynnyksen ylinopeuksiin tulisi laskea					
		täysin samaa mieltä	samaa mieltä	hieman eri mieltä	eri mieltä	täysin eri mieltä	en osaa sanoa
p.009							
Kuinka usein on kaahannut	ei koskaan ole kaahannut	9 %	23 %	26 %	19 %	16 %	7 %
	on kaahannut joskus	6 %	22 %	34 %	20 %	12 %	4 %
	on kaahannut usein (useammin kuin 1*kk)	6 %	15 %	29 %	16 %	29 %	5 %
Yhteensä		8 %	22 %	29 %	19 %	16 %	6 %

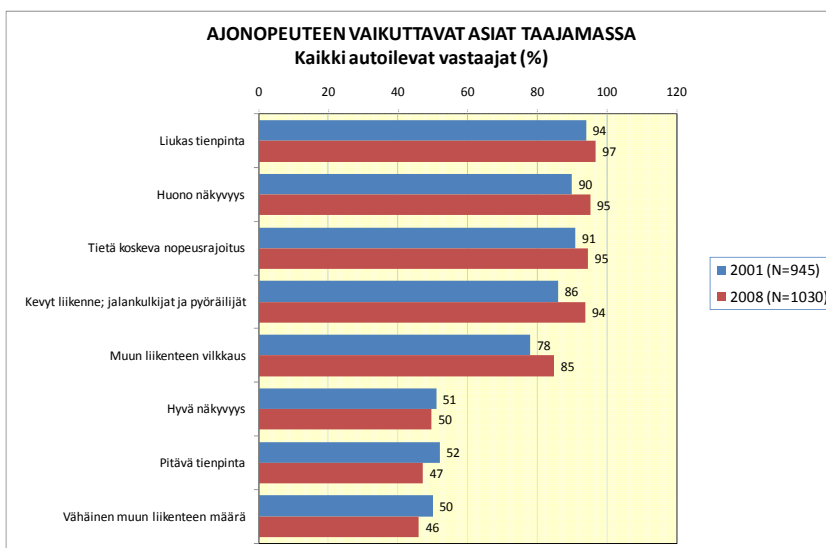
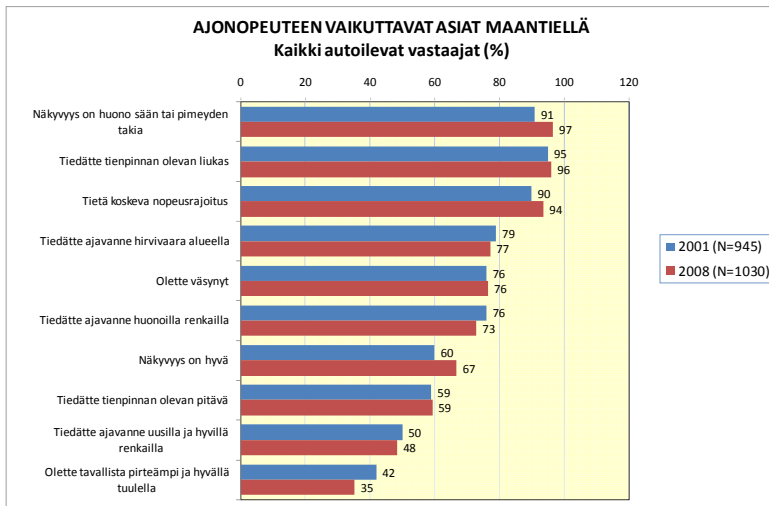
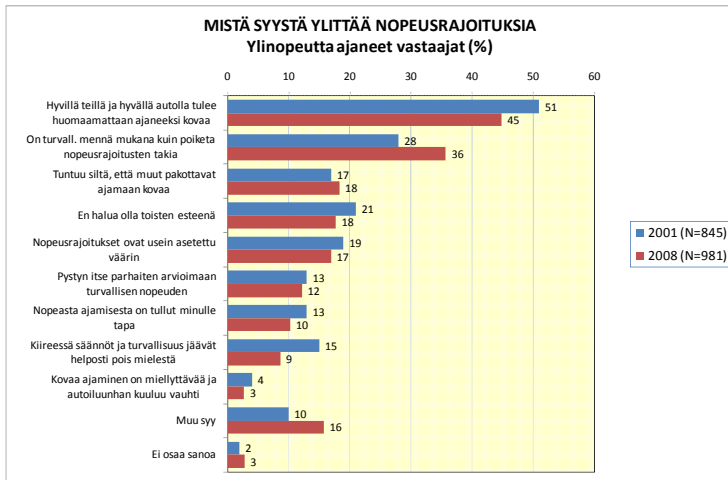
		Rangaistuksen ylinopeudesta tulisi olla nykyistä ankarampi					
		täysin samaa mieltä	samaa mieltä	hieman eri mieltä	eri mieltä	täysin eri mieltä	en osaa sanoa
p.000							
Kuinka usein on kaahannut	ei koskaan ole kaahannut	17 %	24 %	30 %	18 %	9 %	5 %
	on kaahannut joskus	7 %	19 %	36 %	22 %	12 %	4 %
	on kaahannut usein (useammin kuin 1*kk)	10 %	15 %	26 %	21 %	26 %	3 %
Yhteensä		13 %	22 %	32 %	18 %	11 %	5 %

## 2. Taulukot/kuvat aiemmista Liikenneturvan tutkimuksista, joihin tässä taustapaperissa on viitattu

Vuosi 2006. Lähde Liikenneturva, tiedon kerääjänä TNS Gallup Oy

Mitä pelkääte liikenteessä? Valitkaa kortin vaihtoehdoista.	
Rattijuoppoja	61%
Hirviä, peuroja tai poroja	58%
Liukasta tai vesiliirtoa	46%
Hurjastelijoita	45%
Pimeää, häikäistymistä ja huonoa näkyvyyttä	31%
Liian lähellä perässä ajavia	29%
Suuria linja- ja kuorma-autoja	23%
Vastaantulevia, varsinkin niiden ohitellessa	23%
Vahingon aiheuttamista muille	18%
Huonokuntoisia autoja	16%
Pyöräilijöitä ja jalankulkijoita	11%
Omaa tunaroimista	10%
Liikenteen nopeaa rytmiä	9%
Poliisia	7%
En juuri pelkää liikenteessä	5%
Muuta, mitä?	4%
Lähde: Liikenneturva 2006 (TNS Gallup Oy)	Kuljettajat, N=1162

Mitä pidätte kaikkein vaarallisimpana tekijänä nykyisessä liikenteessä? Valitkaa YKSI vaihtoehto tältä kortilta.	
Kuljettajien väärää liikenneasenteita	27 %
Huonoa liikennekuria	14%
Kelin ja sääolosuhteiden vaihtelua	10%
Ylinopeudella ajamista	10%
Raskasta liikennettä	8%
Kuljettajan heikkoa ajotaitoa	6%
Runsasta ohittelua	5%
Huonoja teitä	5%
Muuta, mitä?	5%
Liikenteen jatkuvaa lisääntymistä	4%
Liikenteen kiivasta rytmiä	3%
Liian tiheitä jonoja	2%
Pieniä ja heikkoja autoja	1%
Ei osaa sanoa	1%
Kevyttä liikennettä	-
Lähde: Liikenneturva 2006 (TNS Gallup Oy)	Kuljettajat, N=1162





*Vuosi 2010. Liikenneturva ja NTR, tiedon kerääjänä TNS Gallup Oy*

<u>On useita selityksiä sille, miksi ihmisiä menehtyy tieliikenteessä. Tässä on kolmeoista esimerkkiä mahdollisista syistä. Merkitse ne neljä vaihtoehtoa, joiden luulet olevan tavallisimpia syitä kuolemaan johtaneeseen onnettomuuteen.</u>	
Alkoholi tai muut huumeaineet	82%
Liian suuri nopeus	81%
Huono ajokeli, esim. liukkaus	49%
Väsymys	38%
Turvavyön käyttämättä jättäminen	35%
Liian lyhyt etäisyys edellä ajavaan	28%
Huono sää, esim. lumisade, sumu	23%
Tarkkaamattomuus	23%
Ajoneuvon tekniset puutteet, esim. huonot jarrut, kuluneet renkaat	11%
Väistämisvelvollisuuden rikkominen	9%
Matkapuhelimen käyttö ajon aikana	8%
Pyöräilykypärän käyttämättä jättäminen	6%
Ajaminen päin punaista	5%
Lähde: Liikenneturva ja NTR 2010 (TNS Gallup Oy)	N=2105

*Vuosi 2011. Liikenneturva (aineistot 2002 ja 2009), tiedon kerääjänä TNS Gallup Oy*

Kuinka vakavia mielestäsi ovat seuraavat	erittäin vakava	vakava	siltä väliltä	lievä	erittäin lievä	Yhteensä
Rattijuopumus	97,4	1,8	,7	,1	,0	100,0
Ajokortitta ajo	70,4	22,5	5,8	,8	,5	100,0
Ajo päin punaista	55,5	35,1	7,2	2,2	,0	100,0
Ajo yli 15km/t ylinopeudella	38,1	38,8	16,6	5,3	1,2	100,0
Turvavyön käyttämättömyys	33,9	38,8	18,3	6,9	2,1	100,0
Keltaisen viivan ylittävä ohittaminen	28,5	45,2	18,7	6,7	,9	100,0
Punaista päin kävely	26,8	29,7	21,9	14,8	6,7	100,0
Liian lähellä perässä ajo	25,2	48,3	21,0	4,9	,5	100,0
Ajo alle 15 km/t ylinopeudella	5,0	28,7	33,4	24,7	8,2	100,0

Lähde: Liikenneturvan tutkimuksia 124/2011. Liikennesääntöjen noudattaminen- Vertailututkimus vuosilta 2002 ja 2009. Sirpa Rajalin & Leena Pöysti. 2009 N=1118